

УДК: 614.1(477)+614.1:331.1

АНАЛІЗ ЗАХВОРЮВАНОСТІ
ТА ПОШИРНОСТІ ХВОРОБ СЕРЕД
НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

М.А. Знаменська, Г.О. Слабкий

Український інститут стратегічних
досліджень МОЗ України
(м.Київ, Україна),
Ужгородський національний університет
(м.Ужгород,Україна)

Резюме. Аналіз поширеності захворювань серед всього населення України виявив зростання її показників у період 2010–2011 рр., після чого в 2012–2014 рр. спостерігалось їх поступове зниження по відношенню до 2010 р. (-8,92% у 2014 р. до 2010 р. та - 8,36% до 2013 р.). Протягом 2010–2014 рр. рівень первинної захворюваності знизився на 13,3% – з 72 255,4 на 100 тис. нас. у 2010 р. до 62 654,2 у 2014 р.

Зниження показників захворюваності та поширеності хвороб за окремими класами захворювань пояснюється складними демографічними процесами, що відбуваються в країні, погіршенням соціально-економічного становища населення і, як наслідок, недбалим ставленням до власного здоров'я, а також не завжди ефективною роботою закладів охорони здоров'я та неналежним проведенням запланованих профілактичних заходів. Зниження показників захворюваності пояснюється зниженням звертальності населення за медичною допомогою.

Ключові слова: захворюваність населення, поширеність хвороб, динаміка, показники.

Значущість здоров'я для суспільства в цілому і для кожної конкретної людини потребує активізації питань громадського здоров'я, виховання свідомого ставлення до нього не лише як до особистого надбання, але і як до надбання держави [1]. Оскільки збереження здоров'я є необхідною умовою успішного виконання першочергових вимог економічного та соціального розвитку країни, інформація про захворюваність населення набуває особливого значення [2]. Це тісно пов'язано з визначенням особливостей формування та тенденцій стану здоров'я, без знання про які неможливе здійснення відповідних заходів, спрямованих на його поліпшення. У спектрі патології, яка щорічно виявляється, існують певні особливості захворюваності та поширеності хвороб, їх рівня і динаміки [3,4].

Збереження капіталу здоров'я як важливої складової людського капіталу, входить в число факторів, за якими визначається конкурентоздатність держави на міжнародному рівні [5]. Потенціал здоров'я визначається здатністю піклуватися про власне здоров'я та здоров'я інших, здатністю приймати рішення і контролювати власне життя, а також забезпечувати створення суспільством, членом якого є та чи інша людина, умов, що сприяють досягненню здоров'я всіма його членами [6]. Завданнями для досягнення цієї мети визначено: зміцнення і охорону здоров'я людей протягом всього життя; зниження по-

ширеності і зменшення страждань, які спричиняються основними хворобами, травмами та пошкодженнями.

Вивчення тенденцій захворюваності та поширеності хвороб серед різних вікових груп населення є однією з важливих складових стратегічного планування медичної галузі.

Мета роботи: вивчити та проаналізувати показники захворюваності та поширеності хвороб серед населення України.

Матеріали та методи

В ході дослідження використано наступні методи дослідження: бібліосемантичний, статистичний, системного підходу. Матеріалами дослідження слугували дані галузевої статистичної звітності за 2010–2014 роки.

Результати та їх обговорення

Аналіз поширеності захворювань серед всього населення України виявив зростання її показників у період 2010–2011 рр., після чого в 2012–2014 рр. спостерігалось їх поступове зниження по відношенню до 2010 р. (-8,92% у 2014 р. до 2010 р. та -8,36% до 2013 р.). Протягом 2010–2014 рр. рівень первинної захворюваності знизився на 13,3% – з 72 255,4 на 100 тис. нас. у 2010 р. до 62 654,2 у 2014 р. (табл.1).

Таблиця 1**Показники захворюваності та поширеності хвороб серед усього населення у 2010–2014 рр. (на 100 тис. усього населення)**

Найменування показника	Рік				
	2010	2011	2012	2013	2014
Поширеність хвороб	186 786,5	187 089,0	185 462,7	185 650,9	170 128,0
Захворюваність населення	72 255,4	71 013,7	68 558,1	68 376,9	62 654,2

Такі значні позитивні тенденції загальних показників поширеності хвороб та первинної захворюваності серед всього населення України у 2014 р. відносно попередніх років пояснюються використанням в офіційних статистичних розрахунках неповних даних Луганської та Донецької областей, на території яких триває антитерористична операція.

Структуру поширеності хвороб у 2014 р., як і в попередньому році, формували переважно хвороби системи кровообігу (30,99%), хвороби органів дихання (19,81%), хвороби органів травлення (9,93%), хвороби сечостатевої системи (5,46%), хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини (5,41%), хвороби ока та його придаткового апарату

(4,92%), ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин (4,9%) (рис. 1).

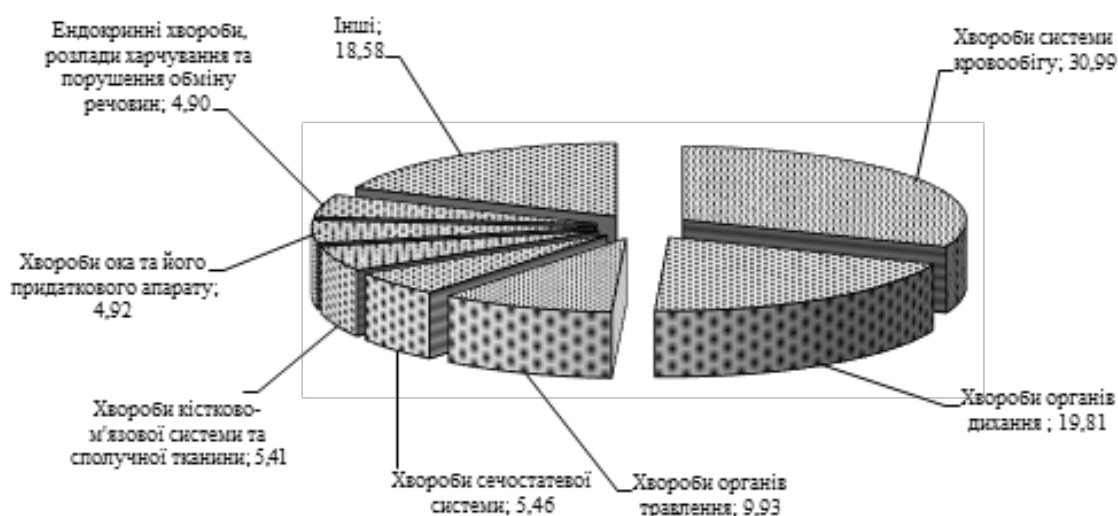

Рис.1. Структура поширеності хвороб за основними класами серед усього населення у 2014 р. (%)

Протягом 2010–2014 рр. спостерігається тенденція до зниження показників поширеності хвороб серед всього населення України практично за всіма класами: деякі інфекційні та паразитарні хвороби (-13,2% у 2014 р. до 2010 р. та -15,14% до 2013 р.), новоутворення (-2,63% та -8,05%), розлади психіки та поведінки (-14,08% та -12,17%), травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників (-16,85% та -12,48%), хвороби системи кровообігу (-7,85 та -9,77%), хвороби органів дихання (-12,34% та -6,05%), хвороби органів травлення (-5,8% та -5,98%), хвороби сечостатевої системи (-7,33% та -7,89%), хвороби

вуха та соскоподібного відростка (-66,22% та -10,75%), хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини (-8,89% та -7,78% відповідно), хвороби крові й кровотворних органів (-9,46% та -6,2% відповідно). Зростання показника у 2014 р. по відношенню до 2013 р. спостерігається тільки за класом «Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин», за яким показник склав 8342,3 на 100 тис. всього населення (+1,16%), хоча за останні п'ять років у 2014 р. по відношенню до 2010 р. (8365,1 на 100 тис. всього населення) вищезазначений показник знизився на 0,27% (табл. 2).

Таблиця 2

Динаміка показників поширеності хвороб серед населення України за класами хвороб у 2010, 2013, 2014 рр. (на 100 тис. усього населення)

Клас хвороб	Рік				
	2010	2013	2014	2014/2013	2014/2010
2010 рр.	2014/	187 089,0	185 462,7	185 650,9	170 128,0
2013 рр.	72 255,4	71 013,7	68 558,1	68 376,9	62 654,2
Усі хвороби	186786,5	185 650,9	170 128,0	-8,92	-8,36
Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	3948,7	4038,8	3427,3	-13,20	-15,14
Новоутворення	4072,4	4312,3	3 965,2	-2,63	-8,05
Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	1754,5	1693,6	1588,6	-9,46	-6,20
Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	8365,1	8 246,6	8 342,3	-0,27	1,16
Розлади психіки та поведінки	4651,2	4 550,0	3996,4	-14,08	-12,17
Хвороби нервової системи	4890,8	4 781,0	4632,2	-5,29	-3,11
Хвороби ока та його придаткового апарату	9235,6	9 226,2	8 372,7	-9,34	-9,25
Хвороби вуха та соскоподібного відростка	9235,6	3 496,1	3 120,1	-66,22	-10,75
Хвороби системи кровообігу	57 211,9	58 429,0	52 718,8	-7,85	-9,77
Хвороби органів дихання	38 438,6	35 867,3	33 696,5	-12,34	-6,05
Хвороби органів травлення	17 930,2	17 965,2	16 890,0	-5,80	-5,98
Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	4990,2	4892,8	4427,6	-11,27	-9,51
Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	10 098,9	9 977,0	9201,1	-8,89	-7,78
Хвороби сечостатевої системи	10 016,5	10 077,4	9282,1	-7,33	-7,89
Вагітність, пологи та післяпологовий період	5652,4	5585,4	4915,8	-13,03	-11,99
Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	647,6	702,5	657,5	1,53	-6,41
Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників	5142,8	4885,9	4276,0	-16,85	-12,48

За останні п'ять років спостереження у структурі поширеності хвороб спостерігається зростання частки наступних класів хвороб у 2014 р. по відношенню до 2010 р.: новоутворення – на 6,8%, ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин – на

9,4%, хвороби нервової системи – на 3,8%, хвороби системи кровообігу – на 1,2%, хвороби органів травлення – на 3,4%, хвороби сечостатевої системи – на 1,8%, природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії – на 11,4% (табл. 3).

Таблиця 3

Показники поширеності хвороб за основними класами та їхня частка у загальній структурі поширеності у 2010, 2013, 2014 рр. (на 100 тис. усього населення)

Клас хвороб	2010 р.		2013 р.		2014 р.	
	показник	%	показник	%	показник	%
Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	3948,70	2,11	4038,8	2,18	3427,3	2,01
Новоутворення	4072,4	2,18	4312,3	2,32	3965,2	2,33
Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	1754,5	0,94	1693,6	0,91	1588,6	0,93
Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	8365,1	4,48	8246,6	4,44	8342,3	4,90
Розлади психіки та поведінки	4651,2	2,49	4550,0	2,45	3996,4	2,35
Хвороби нервової системи	4890,8	2,62	4781,0	2,58	4632,2	2,72
Хвороби ока та його придаткового апарату	9235,6	4,94	9226,2	4,97	8372,7	4,92
Хвороби вуха та соскоподібного відростка	9235,6	4,94	3496,1	1,88	3120,1	1,83
Хвороби системи кровообігу	57 211,9	30,63	58 429,0	31,47	52 718,8	30,99
Хвороби органів дихання	38 438,6	20,58	35 867,3	19,32	33 696,5	19,81
Хвороби органів травлення	17 930,2	9,60	17 965,2	9,68	16 890,0	9,93
Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	4990,2	2,67	4892,8	2,64	4427,6	2,60
Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	10 098,9	5,41	9977,0	5,37	9201,1	5,41
Хвороби сечостатевої системи	10 016,5	5,36	10 077,4	5,43	9282,1	5,46
Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	647,6	0,35	702,5	0,38	657,5	0,39
Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників	5142,8	2,75	4885,9	2,63	4276,0	2,51

Найвищі рівні поширеності хвороб за підсумками 2014 р. спостерігалися у Вінницькій області (205 295,4 на 100 тис. нас.), хоча порівняно з 2010 р., цей показник знизився (-3,36%), у м. Києві (235 698,5 на 100 тис. нас., - 2,17% до 2010 р.), у Київській (201 450,8 відповідно; -0,22% до 2010 р.), Чернігівській (201 059,6; +0,85%), Дніпропетровській (215 862,2 на 100 тис. нас., +4,6%) областях (табл.4).

Слід зазначити, що за період 2010–2014 рр. зростання показників поширеності хвороб серед усього населення по відношенню до 2010 р. відбулося у Тернопільській (+0,52%), Івано-Франківській (+0,65%), Чернігівській (+0,85%), Запорізькій (+1,12%), Рівненській (+1,42%), Кіровоградській (+1,81%), Хмельницькій (+1,93%), Сумській (+1,96%), Житомирській (+3,16%), Дніпропетровській (+4,6%), Миколаївській (+4,61%) областях.

У структурі захворюваності населення України в 2014 р., на відміну від структури поширеності хвороб, де першість належить хворобам системи кровообігу, переважають хвороби органів дихання (44,04%), питома вага хвороб системи кровообігу становить 6,99%, хвороб сечостатевої системи – 6,53%, травм,

отруєнь та деяких інших наслідків дії зовнішніх чинників – 6,41%, хвороб шкіри та підшкірної клітковини – 5,84%, хвороб ока та його придаткового апарату – 5,19%, хвороб кістково-м'язової системи та сполучної тканини – 4,64%, хвороб органів травлення – 4,22%, хвороб вуха та соскоподібного відростка – 3,78%, деяких інфекційних та паразитарних хвороб – 3,61% (рис. 2).

Показники захворюваності населення України в період 2010–2014 рр. за всіма провідними класами хвороб мають тенденцію до зниження. Слід зазначити, що у 2013 р. мали тенденцію до зростання показники захворюваності на деякі інфекційні та паразитарні хвороби та новоутворення. У 2014 р. найбільше зменшилися показники захворюваності на: деякі інфекційні та паразитарні хвороби – на 13,36% по відношенню до 2010 р. (2611,2 на 100 тис. нас.) та на 15,61% порівняно з попереднім роком (2013 р. – 2 680,9 на 100 тис. нас.); ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин (-20,40% по відношенню до 2010 р., -18,72% до 2013 р.); розлади психіки та поведінки (-24,37% та -19,19% відповідно); хвороби системи кровообігу (-16,05% та -11,87% відповідно); хвороби органів дихання (-13,44% та -5,81% відповідно); хвороби

Таблиця 4

Показники поширеності хвороб за основними класами та їхня частка у загальній структурі поширеності у 2010, 2013, 2014 рр. (на 100 тис. усього населення)

Адміністративно-територіальна одиниця	Рік			Зміни	
	2010	2013	2014	2014/2010 рр.	2014/2013 рр.
Область					
Вінницька	222 832,7	210 352,8	205 295,4	-3,36	-2,40
Волинська	187 089,1	180 100,3	177 141,3	-0,90	-1,64
Дніпропетровська	212 491,0	212 618,2	215 862,2	4,60	1,53
Житомирська	170 105,4	169 844,3	173 350,2	3,16	2,06
Закарпатська	168 778,5	163 244,2	159 324,8	-3,50	-2,40
Запорізька	147 435,7	149 407,5	149 271,0	1,12	-0,09
Івано-Франківська	191 324,3	191 646,3	192 505,9	0,65	0,45
Київська	204 255,2	203 466,1	201 450,8	-0,22	-0,99
Кіровоградська	173 021,6	176 043,8	176 513,7	1,81	0,27
Львівська	172 656,4	172 197,2	170 201,5	-1,71	-1,16
Миколаївська	166 146,3	173 779,2	181 956,7	4,61	4,71
Одеська	190 360,1	194 316,3	188 709,3	-3,33	-2,89
Полтавська	186 407,5	179 645,2	180 193,2	-1,79	0,31
Рівненська	183 296,7	187 069,2	186 591,1	1,42	-0,26
Сумська	157 136,6	162 123,1	162 957,6	1,96	0,51
Тернопільська	182 407,7	184 407,6	183 041,7	0,52	-0,74
Харківська	205 266,0	194 845,7	193 870,8	-2,66	-0,50
Херсонська	175 558,4	176 641,9	171 888,4	-3,07	-2,69
Хмельницька	179 421,2	185 618,7	187 634,1	1,93	1,09
Черкаська	212 212,1	192 952,1	188 344,4	-6,07	-2,39
Чернівецька	181 136,5	182 175,5	179 573,8	-1,56	-1,43
Чернігівська	197 635,8	200 607,8	201 059,6	0,85	0,23
Місто					
Київ	240 485,4	237 927,3	235 698,5	-2,17	-0,94
Україна	186786,5	185 650,9	170 128,0	-8,27	-8,36

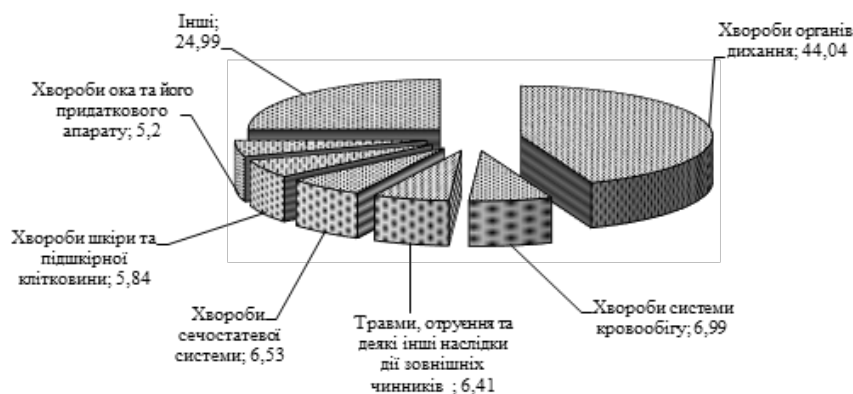

Рис.2. Структура захворюваності усього населення за основними класами у 2014 р. (%)

вуха та соскоподібного відростка (-11,36% та -10,85% відповідно); травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників (-16,93% та -12,61% відповідно).

Зниження показників захворюваності у 2014 р. не свідчить про покращання стану здоров'я населення в державі. Такі значні «позитивні тенденції» за окремими класами захворювань здебільшого пояснюються складними демографічними процесами, що відбуваються в країні, погіршенням соціально-економічного становища населення і, як наслідок, недбалістю ставленням до власного здоров'я, а також не завжди ефективною роботою закладів охорони

здоров'я та неналежним проведенням запланованих профілактичних заходів. Зниження показників захворюваності також пояснюється зниженням звертальності населення за медичною допомогою.

У структурі захворюваності населення в 2014 р. по відношенню до 2010 р. зросла питома вага наступних класів хвороб: хвороби нервової системи – на 6,6%, що становить 2,42%; хвороби органів травлення – на 4,2%, що становить 4,22%; хвороби сечостатевої системи – на 1,1%, що становить 6,53%; хвороби ока та його придаткового апарату – на 4,4%, що становить 5,19% (табл. 5).

Найвищі рівні захворюваності населення у

Таблиця 5

Показники захворюваності населення за основними класами хвороб та їх частка у загальній структурі захворюваності у 2010, 2013, 2014 рр. (на 100 тис. усього населення)

Клас хвороб	2010 р.		2013 р.		2014 р.	
	на 100 тис.	%	на 100 тис.	%	на 100 тис.	%
Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	2611,2	3,61	2 680,9	3,92	2 262,4	3,61
Новоутворення	912,8	1,26	970,1	1,42	846,0	1,35
Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	487,6	0,67	438,2	0,64	417,2	0,67
Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	1205,1	1,67	1180,1	1,73	959,2	1,53
Розлади психіки та поведінки	421,5	0,58	394,5	0,58	318,8	0,51
Хвороби нервової системи	1637,5	2,27	1 551,4	2,27	1 518,1	2,42
Хвороби ока та його придаткового апарату	3593,3	4,97	3 591,1	5,25	3 251,7	5,19
Хвороби вуха та соскоподібного відростка	2674,7	3,70	2 659,2	3,89	2 370,8	3,78
Хвороби системи кровообігу	5219,6	7,22	4 972,0	7,27	4 381,8	6,99
Хвороби органів дихання	31 878,9	44,12	29 296,4	42,85	27 594,0	44,04
Хвороби органів травлення	2928,6	4,05	2 760,1	4,04	2 645,4	4,22
Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	4195,4	5,81	4 090,6	5,98	3 659,6	5,84
Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	4195,4	5,81	3 182,3	4,65	2 907,6	4,64
Хвороби сечостатевої системи	4671,1	6,46	4 509,8	6,60	4 093,1	6,53
Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	114,5	0,16	121,4	0,18	111,4	0,17
Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників	4843,6	6,70	4 595,7	6,72	4015,8	6,41

2014 р. спостерігалися: у м. Києві (88 020,4 на 100 тис. нас.), при цьому показник знизився відносно 2010 р. (95 665,4 відповідно) на 7,99%; в Івано-Франківській області (87 142,5 на 100 тис. нас.), де рівень захворюваності знизився порівняно з 2010 р. (88 226,3 відповідно) на 1,23%; у Дніпропетровській області (85 195,3 на 100 тис. нас.) також з тенденцією до зниження відносно 2010 р. (-1,12%, 86 160,6 на 100 тис. нас.); у Львівській області (79 992,0 на 100 тис. нас.) зі зниженням показника на 4,96% порівняно з 2010 р. (84 167,6 відповідно). У 2014 р. визначено зростання рівня захворюваності населення Миколаївської області (+4,61%, 64 020,0 на 100 тис. нас.) відносно 2010 р. (61 196,4 на 100 тис. нас.) (табл. 6).

Підвищення рівня захворюваності населення країни в 2014 р. відносно 2013 р. відбулося у шести областях: Івано-Франківській – на 0,36% (з 86 832,1 у 2013 р. до 87 142,5 на 100 тис. нас. у 2014 р.), Кіровоградській (+0,39%, з 60 144,9 до 60 377,2), Дніпропетровській (+1,57%, з 83 874,3 до 85 195,3), Запорізькій (+1,92%, з 56 616,9 до 57 702,3), Полтавській (+2,21%, з 54 579,3 до 55 783,3), Миколаївській (+4,49%, з 61 269,9 до 64

020,0 відповідно).

Висновки

У ході дослідження встановлено зниження показників захворюваності та поширеності хвороб серед населення України. При цьому, за окремими класами хвороб зареєстровано збільшення названих показників.

Зниження показників захворюваності та поширеності хвороб за окремими класами захворювань пояснюється складними демографічними процесами, що відбуваються в країні, погіршенням соціально-економічного становища населення і, як наслідок, недбалим ставленням до власного здоров'я, а також не завжди ефективною роботою закладів охорони здоров'я та неналежним проведенням запланованих профілактичних заходів. Зниження показників захворюваності пояснюється зниженням звернення населення за медичною допомогою.

Показники захворюваності населення та поширеності хвороб мають достовірні відмінності в розрізі адміністративних територій України.

Таблиця 6

Динаміка показників захворюваності населення за регіонами України у 2010, 2013, 2014 рр. (на 100 тис. усього населення)

Адміністративно-територіальна одиниця	Рік			Зміни	
	2010	2013	2014	2014/2010 рр.	2014/2013 рр.
Область					
Вінницька	85 952,1	73 961,7	71 172,4	-17,20	-3,77
Волинська	76 784,8	71 219,9	70 010,2	-8,82	-1,70
Дніпропетровська	86 160,6	83 874,3	85 195,3	-1,12	1,57
Житомирська	67 991,3	61 830,9	61 579,0	-9,43	-0,41
Закарпатська	65 818,3	61 976,3	60 007,7	-8,83	-3,18
Запорізька	59 099,6	56 616,9	57 702,3	-2,36	1,92
Івано-Франківська	88 226,3	86 832,1	87 142,5	-1,23	0,36
Київська	75 287,3	71 790,4	70 512,9	-6,34	-1,78
Кіровоградська	62 503,6	60 144,9	60 377,2	-3,40	0,39
Львівська	84 167,6	81 794,9	79 992,0	-4,96	-2,20
Миколаївська	61 196,4	61 269,9	64 020,0	4,61	4,49
Одеська	72 617,7	72 055,9	69 266,0	-4,62	-3,87
Полтавська	61 219,5	54 579,3	55 783,3	-8,88	2,21
Рівненська	79 033,1	75 633,2	74 506,4	-5,73	-1,49
Сумська	51 459,5	51 029,1	49 934,2	-2,96	-2,15
Тернопільська	70 048,7	67 149,7	66 110,0	-5,62	-1,55
Харківська	78 217,1	69 609,2	68 472,9	-12,46	-1,63
Херсонська	63 541,8	60 966,4	55 527,9	-12,61	-8,92
Хмельницька	66 361,7	64 053,3	63 584,9	-4,18	-0,73
Черкаська	79 624,4	70 343,0	68 581,9	-13,87	-2,50
Чернівецька	71 472,0	65 653,3	63 644,8	-10,95	-3,06
Чернігівська	72 796,0	69 655,6	68 655,1	-5,69	-1,44
Місто					
Київ	95 665,4	91 402,3	88 020,4	-7,99	-3,70
Україна	72 255,4	68 376,9	62 654,2	-13,29	-8,37

Література

1. Здоров'я людини та демографія. Досвід Європи / Світовий банк. – 2010. – 72 с.
2. Москаленко В. Ф. Здоров'я та здоров'я: ключові імперативи. В. Ф. Москаленко. – К.: ІД «Авиценна», 2011. – 256 с.
3. Показники здоров'я населення та використання ресурсів охорони здоров'я в Україні за 2010–2011 роки. – К.: МОЗ України, 2012. – 329 с.
4. Самооцінка населенням стану здоров'я та рівня доступності окремих видів медичної допомоги у 2012 році (за даними вибіркового опитування домогосподарств у жовтні 2012 року). – К.: Держ. служба статистики України, 2013. – 149 с.
5. Стан здоров'я жіночого населення в Україні за 2012 рік / МОЗ України, Центр медичної статистики МОЗ України; гол. ред. М. В. Голубчиков. – К., 2013.
6. Сучасна медико-демографічна ситуація в Україні / Л. А. Чепелевська, О. М. Орда, О. П. Рудницький, О. В. Любінець // Щорічна доповідь про стан здоров'я населення та санітарно-епідемічну ситуацію. 2010 рік. – К., 2011. – С. 10–33.

АНАЛІЗ ЗАБОЛЕВАЄМОСТІ І
РАСПРОСТРАНЁННОСТІ БОЛЕЗНЕЙ
СРЕДИ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

М.А. Знаменская, Г.О. Слабкий

Український інститут стратегічних
досліджень МЗ України
(г.Київ, Україна),
Ужгородський національний університет
(г.Ужгород, Україна)ANALYSIS OF MORBIDITY
AND SPREAD OF DISEASES AMONG
UKRAINIAN POPULATION

M.A. Znamenska, G.O. Slabkyi

Ukrainian Institute of Strategic Research, the Ministry of
Public Health of Ukraine
(Kyiv, Ukraine),
Uzhgorod National University
(Uzhgorod, Ukraine)

Резюме. Аналіз розповсюдженості захворювань серед усього населення України виявив зростання її показників у період 2010–2011 гг., після чого в 2012–2014 гг. спостерігалося їх поступове зниження по відношенню до 2010 (-8,92% в 2014 г. до 2010 г. і -8,36% до 2013 г.). В період 2010–2014 гг. рівень первинної захворюваності знизився на 13,3% – з 72 255,4 на 100 тис. нас. в 2010 гг. до 62 654,2 в 2014 г. Зниження показників захворюваності та розповсюдженості захворювань по окремих класам захворювань пояснюється складними демографічними процесами, що відбуваються в країні, погіршенням соціально-економічного положення населення і, як наслідок, неадекватним ставленням до власного здоров'я, а також не завжди ефективною роботою закладів охорони здоров'я та неадекватним виконанням запланованих профілактичних заходів. Зниження показників захворюваності пояснюється зменшенням звертання населення за медичною допомогою.

Ключові слова: захворюваність населення; розповсюдженість захворювань; динаміка; показники.

Summary. The analysis of morbidity among the whole population of Ukraine has found the increase of its indices in the period from 2010 to 2011, whereupon in 2012–2014 their gradual decrease was detected as compared to 2010 (-8,92% in 2014 to 2010 and -8,36% to 2013 p.). During 2010–2014 the level of primary morbidity has become 13,3% lower – from 72 255,4 per 100 000 of population in 2010 to 62 654,2 in 2014.

Decrease of the indices of morbidity and spread of diseases by separate classes of diseases is explained by a complicated demographic processes occurring in the country, worsening of social-economic conditions of the population, and as a result, careless attitude to own health as well as not always effective work of public health establishments and inappropriate implementation of the planned preventive measures. Decrease of morbidity rate is explained by reduced visits of the population for medical aid.

Key words: morbidity of the population, spread of diseases, dynamics, indices.